

Запроваджені зміни не лише змінюють функціональну модель кримінального процесуального законодавства України, а й створюють ризики порушення міжнародних зобов'язань держави. Згідно з позицією міжнародних партнерів України, зокрема Європейського Союзу, забезпечення інституційної автономії САП і НАБУ є обов'язковою умовою збереження довіри до української антикорупційної інфраструктури. Також це є важливою складовою у процесі подальшої євроінтеграції та співпраці з міжнародними фінансовими організаціями.

Чим погрожують Україні міжнародні фінансові організації

Серед низки публічних і непублічних проявів реакції європейських партнерів на дії української влади щодо антикорупційної інфраструктури була озвучена погроза призупинення низки програм міжнародного фінансування. Зокрема, за даними видання **“Економічна правда”**, 24 липня представники ЄС дипломатичними каналами повідомили уряду Юлії Свириденко, що призупиняють виділення всієї фінансової допомоги Україні.

Мова йде передусім про частку ЄС в програмі фінансування за рахунок доходів від арештованих активів центробанку РФ ERA Loans (близько \$20 млрд, які Україна планувала отримати до кінця 2025 року), а також кредитування від Європейського банку реконструкції та розвитку і Європейського інвестиційного банку. Крім того, на паузу може бути поставлено фінансування в межах програми Ukraine Facility, фінансування в рамках якої підв'язано до виконання Україною низки реформ.

За даними Національного банку України, озвученими його очільником Андрієм Пишним 24 липня під час пресбрифінгу з монетарної політики, у 2025 році очікується надходження приблизно \$54 млрд зовнішньої фінансової допомоги, з яких Україна вже отримала майже \$24 млрд.

Читайте також: **Чому Зеленський вирішив не боротись з корупцією, а допомогти друзям-корупціонерам?**

Серед решти \$30 млрд — найбільші надходження очікуються в межах програм ERA Loans (\$18 млрд до кінця року) та Ukraine Facility (\$8 млрд).

Подальші обсяги фінансування можуть варіюватися залежно від потреб України в підтриманні обороноздатності та відбудові. Базовий сценарій макропрогнозу НБУ передбачає отримання \$35 млрд міжнародної допомоги у 2026 році та \$30 млрд у 2027 році. Третина цих коштів уже анонсована партнерами, щодо решти — перемовини тривають.

І от доля згаданої “решти” фінансової допомоги від партнерів наразі опинилася під великим питанням. На кону фактично — перспективи отримання Україною протягом 2025 – 2027 років понад \$60 млрд.

Чим ризикує Україна в разі (при)зупинки фінансування від Євросоюзу

Як радив головний герой — “чоловік у розквіті сил” з відомої казки Астрід Ліндгрен, — спокійно, тільки спокійно! Опитані Delo.ua економісти, учасники фінансового ринку і навіть сам НБУ, запевняють: ситуація не проста, але панікувати не варто. І ось чому.

По-перше, катастрофічний сценарій, за якого народні обранці 31 липня не ухвалюють законопроект, який “відмотує час назад” у справі САП-НАБУ, не є базовим. Іншими словами, ймовірність такого сценарію мінімальна. А, отже, якщо скандальні нововведення щодо незалежності антикорупційних органів відмінять, то погрози Європейського Союзу щодо призупинення фінансування просто не встигнуть вступити в силу.

“Повна призупинка фінансування поки малоімовірна. Можлива затримка, відкладення платежів, зменшення об'ємів сум запланованих трансів. Але в поточних умовах ЄС повністю зупиняти не буде, бо це виллється в проблему для них самих”, — говорить виконавчий директор CASE Україна Дмитро Боярчук.

Читайте також: **Влада все більше плює в народ: закон про пригнічення НАБУ — лише привід для протестів**

Він переконаний, що кошти ЄС для України в рамках програм Ukraine Facility та ERA продовжать надходити, оскільки головна мета цього фінансування — щоб Україна втрималась у протистоянні з РФ.

“За ці ниточки партнери можуть смикати, але вони навряд чи їх повністю скасують/припинять в умовах війни”, — сподівається співрозмовник Delo.ua.

Навіть якщо 31 липня парламент не відмінить скандальний закон про САП і НАБУ, не варто чекати різких заяв, а тим більше дій з боку європейських чиновників, упевнений міжнародний консультант у сфері корпоративних фінансів, співзасновник First Kyiv Investment Club Іван Компан.

Швидше за все, переконаний він, Євросоюз продовжить тиснути на президента Володимира Зеленського з метою врегулювання ситуації з антикорупційними органами.

“Думаю, ніяких короткострокових наслідків для нас це не матиме. Будемо жити, як жили, і ніхто це питання загострювати не буде. Швидше за все Європа продовжить давати гроші Україні, можливо в менших обсягах. Інакше ми просто не виживемо, оскільки в умовах війни вся соціальна сфера країни цілком і повністю залежить саме від зовнішнього фінансування”, — каже Іван Компан.

Не вірять у різкі кроки Євросоюзу і очільник парламентського комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев. В коментарі для Delo.ua він назвав вище згадані гіпотетичні погрози європейських чиновників швидше “пугалками”. Разом з тим, він не береться прогнозувати подальший розвиток ситуації, а також вплив можливого призупинення зовнішнього фінансування на макроекономічну і бюджетну ситуацію в країні.

Не беруться прогнозувати подальший розвиток ситуації навіть в Національному банку. У відповідь на запит Delo.ua там заявили, що НБУ не може коментувати це питання по суті, оскільки ця сфера відповідальності знаходиться поза межами мандату центробанку. Крім того, НБУ не ніяк не залучений до ухвалення відповідних рішень.

Водночас Національний банк не применшує значення цих подій та дуже уважно стежить за розвитком ситуації й готовий реагувати на різні сценарії в межах свого мандату для досягнення законодавчо визначених цілей за будь-яких умов.

Читайте також: **Схоже що дії Єрмака та Ко направлені на відвертий саботаж європейського вибору України**

“Останні заяви дають нам підстави вважати, що необхідні оптимальні рішення будуть знайдені”, — сповнені оптимізму в Національному банку.

За коментарями щодо можливих наслідків призупинення зовнішнього фінансування для України Delo.ua звернулося також до Міністерства фінансів. На момент публікації відповіді ми ще не отримали, але готові опублікувати її в разі надходження.

Читайте також: **Суворі часи вимагають суворих рішень: поліграф для Зеленського**

Що буде з українськими боргами, цінами і курсом гривні

Чи вплинуть можливі затримки з фінансуванням від партнерів на позиції України на зовнішніх боргових ринках? — Всі опитані виданням експерти стверджують, що цього не станеться. Причина проста — Україна наразі (в умовах війни) фактично не присутня на відкритих світових фінансових ринках. Переважні обсяги зовнішнього фінансування наша держава отримує у вигляді боргового і грантового ресурсу від міжнародних партнерів. А тому можлива призупинка не вплине на доступність і ціну залучення фінансових ресурсів.

Те ж саме стосується впливу ситуації на курс гривні. Наразі офіційний курс української валюти не є ринковим. В умовах війни він регулюється Національним банком. Це відбувається, зокрема, за рахунок регулярних суттєвих інтервенцій НБУ на міжбанківському валютному ринку. Іншими словами, центробанк підтримує курс гривні, продаючи великі обсяги іноземної валюти банкам з власних золотовалютних резервів за рахунок коштів, які отримує від міжнародних партнерів.

Наразі ж резервам центробанку нічого не загрожує — на початок липня валові міжнародні резерви НБУ перевищували \$45 млрд. За прогнозами НБУ, очікуваних обсягів зовнішньої підтримки буде достатньо для підтримання рівня міжнародних резервів у 2026–2027 роках близько \$45 млрд.

Це дасть змогу, зокрема, забезпечувати стійку ситуацію на валютному ринку і поступове зниження інфляції.

Що ж стосується соціальних виплат, зокрема, пенсій, зарплат бюджетникам і військовослужбовцям, а також зовнішніх боргових виплат держави, то поточні запаси золотовалютних резервів дозволяють здійснювати всі необхідні платежі протягом декількох місяців.

Читайте також: **Фальшивий “НАБУгейт”: Як влада через телеграм-канали намагалась дискредитувати НАБУ перед прийняттям скандального закону**

Але все вище зазначене може стати реальністю лише в тому випадку, якщо 31 липня Верховна Рада “відкотить назад” нововведення щодо НАБУ і САП. Якщо цього не станеться, то ситуація може розвиватися за катастрофічним сценарієм.

Зовнішнє фінансування має критичне значення для макрофінансової стабільності у воєнний час, зазначає заступник виконавчого директора Незалежної асоціації банків України Дмитро Глінський.

“Україна має великий торговельний дефіцит, який визначає сильно негативне сальдо рахунку поточних операцій платіжного балансу. За останні 12 місяців дефіцит рахунку поточних операцій становив 20 млрд доларів США. Дефіцит іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку призводить до того, що НБУ щомісяця витрачає по 3 млрд доларів, які власне і надходять від іноземних партнерів. Якщо обмежити ці надходження, підтримувати баланс ринку буде складніше”, — попереджає співрозмовник видання.

Недоотримання коштів від партнерів означатиме суттєве недофінансування соціальних видатків, зростання витрат на обслуговування внутрішнього державного боргу та значне ослаблення курсу гривні, попереджає керівник аналітичного відділу інвестиційної компанії Concorde Capital Олександр Паращій.

“Навіть незначне зменшення фінансових вливань від зовнішніх партнерів України в умовах війни означатиме девальвацію, проблеми з бюджетом, падіння росту. Краще такі сценарії не малювати. Без цієї підтримки нашої економіки просто не буде”, — застерігає виконавчий директор CASE Україна Дмитро Боярчук.

Читайте також: **Єврокомісія вимагає негайного призначення обраного на конкурс керівника БЕБ**

Погоджується з ним і Іван Компан. "Якщо грошей не буде, то рано чи пізно це призведе до девальвації гривні, не буде грошей в бюджеті на виплати військовим, вчителям. Ми отримаємо фінансову катастрофу для країни", — попереджає він.

Фінансовий аналітик Андрій Шевчишин в коментарі для Delo.ua відзначає важливу деталь: однією з перших і очевидних реакцій міжнародних партнерів України на ситуацію, що склалася навколо атаки влади на САП і НАБУ, є той факт, що Міжнародний валютний фонд в перемовинах з Україною щодо подальшого співробітництва (які наразі тривають вже з новим складом Уряду) поставив умову, що незалежність антикорупційної інфраструктури має стати безстроковим структурним маяком усіх подальших програм співробітництва.

—
Руслан Кисляк, опубліковано у виданні Delo.ua

Читайте також:

- **Урок тижня. Чому Україна є такою важливою для Європи**
- **Законопроект про ліквідацію незалежності НАБУ та САП надасть надвеликі повноваження генпрокурору - ЦПК**
- **Офіційна заява НАБУ і САП щодо законопроекту №12414**
- **Знищення антикорупційних органів: що стоїть за обшуками в НАБУ**
- **"Наслідки будуть катастрофічними": "слуга народу" Радіна закликає депутатів не голосувати за знищення НАБУ**
- **Зеленський знищує ключові антикорупційні здобутки Революції Гідності - Шабунін про законопроект №12414**
- **Влада збирається ліквідувати незалежність НАБУ та САП**
- **Transparency International Ukraine вбачає в обшуках у НАБУ бажання влади зруйнувати незалежні органи**

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або переконструювання частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com